СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 147. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 30-го липня 1946. No. 147. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, July 30, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

КОНҐРЕС ЗАОКРУГЛЮЄ ПЕРЕДВАКАЦІЙНУ ПРАЦЮ

На пятницю 2 серпня конґрес визначив для себе початок вакацій, тому приспішує викінчення важних законопроектів. Уже з кінцем минулого тижня в поспіху конґрес приняв законопроект про продовження на рік діяльности Бюра Адміністрації Цін з деякими поправками, а президент цей закон підписав. У ньому мясо, набіл, олива і ще дещо виняті зпід контролі, а дальші предмети будуть звільнювані окремою Радою для Відконтролі. У її склад ввійшли назначені президентом: Рой Л. Тамсон з Ню Орлеанс, Дейніел В. Бел з Вашинґтону, Джордж Г. Мід з Дейтон, Огайо.

Друга важна справа, яку ухвалив конґрес минулого тижня це підвишка платні для членів обох палат. Вони досі діставали по $10,000 річно, а новий законопроект підвищує платню до $12,500 і признає додаток до $2,500 на видатки. Цей додаток звільнений від усяких податків. — Третя важна постанова це приняття законопроекту про контролю атомової сили. У комісії для цеї контролі буде засідати 5 людей, усі цивільні і лише директор для нагляду виробу атомової бомби буде військовим чоловіком. — Крім цих полагоджених справ, конґрес пильно займається ще слідством над такими конґресменами, що помагали підприємцям діставати військові контракти вчасі війни і за це діставали „комісове". Головне вістря слідчої сенатської комісії звернене проти репрезентанта Мея за те, що він вистарався контракт для підприємця виробу амуніції Ґарсона. Мей мав ставати як свідок пе[illegible] комісією, на чолі якої стоїть сенатор [illegible]хворів і лікар твердить, що треба буде з десять днів на його видужання. Мей закидує Мідови, що він хоче на його справі випливнути на верх як кандидат на ґубернатора стейту Ню Йорк і тому веде проти нього слідство, яке має признаки переслідування. У звязку з цим слідством появилися вісти, що амуніція виробу Ґарсона була недоладна і вчасі вправ та стріляння у війні спричиняла смерть американських вояків. Відомість про це передав сенаторови Мідови голова Хемічної Служби Военного Департаменту, ґен. майор Алден Г. Вейт. — Найважнішим законопроектом, який конґрес мав би ще приняти перед виїздом на вакації є бил про будову домів.

РАКЕТА, ЩО ЙДЕ ВГОРУ 130 МИЛЬ.

Армія оприлюднює вістку, що має готову ракету, подібного моделю як німецька ракета V-2, яка йшлаб вгору до 130 миль. Вона майже готова до вжитку і тому команда армії замовила вже 100 таких стрілен, по ціні $2,000,000 за кожну. Деякі будуть уже готові найближчої осені.

КОМУНІСТИ СТАНУТЬ ДО ВИБОРІВ.

Стейтовий комітет Комілістичної Партії в Ню Йорку поставив окремих кандидатів для цьогорічних осінних виборів. Кандидатом на губернатора є Роберт Тамсон, а на сенатора зі стейту поставлений теперішній радний міста Ню Йорку Дейвис. Крім цього поставлено ще й інших кандидатів. — Комуністична партія досі не мала своїх кандидатів, а підтримувала вчасі війни Демократичну Партію. Щоби кандидат якоїсь партії втримався, він мусить дістати наперед 12,000 підписів громадян з цілого стейту, а в кожному повіті стейту найменше по 50 підписів.

Краєвий командант Американського Леґіону, Джан Стел, виголосив промову знагоди відкриття Клюбу Леґіону в Тексаркана, у стейті Тексасі, а в ній сказав, що „наші мирові змагання зазнають обструкції, а головна відповідальність спадає на Росію. Крайня пора, щоб ми станули різко за привернення мира через міжнародню співпрацю... Нема як бавитися з уґодовством, бо це може довести до катастрофи. Ми це випробували на Гітлерові й Мусолінієві і потерпіли невдачу" — говорив Стел.

$10,000 НАГОРОДИ ЗА ВИНАЙДЕННЯ, ХТО ЗЛІНЧУВАВ НІҐРІВ.

Стейтова влада в Джорджії визначила нагороду в сумі $10,000 для того, хто дасть інформації про злочинців, які замордували чотирьох ніґрів у четвер минулого тижня. Цей лінч, який викликав схвилювання між усіми людьми з Злучених Державах, довершено в білий день саме тоді, коли фармер Дж. Лой Гарисон з околиці містечна Монров, віз домів одного ніґра із вязниці заложивши за нього запоруку. На самітній дорозі напала на нього товпа із 30 людей, яка застрілила бувшого вязня і, його жінку і ще пару ніґрів. Вязень був під замітом, що він покалічив свого господаря.

Шукають способів втримання життя скитальців після ліквідації УНРРА

Американський делеґат у Економічній і Суспільній Раді Обеднаних Держав, д-р Ізидор Лубин, виїздить до Лондону, щоб там узяти участь в праці для відбудови війною знищених країв. З цею поїздкою звязана є теж праця для прохарчування европейських скитальців, яких тепер, аж до кінця грудня 1946 року, утримується з фондів УНРРА. Та минулого тижня заявив асистент секретаря стейту у Вашинґтоні, Вилйем Клейтон, що УНРРА перестане посилати в Европу „потяг із сосом" для скитальців, отже на це місце треба поставити якусь іншу установу. Такою установою являється Економічна й Суспільна Рада О. Д. і тому Злучені Державви вже наперед роблять відповідні старання для діяльности цеї аґенції.

ҐЕН. ГАСКЕЛ ПОЇХАВ ДО ЕВРОПИ В СПРАВІ ПОСИЛОК ДЛЯ ГОЛОДНИХ.

Лютенант ґен. Влийем Н. Гаскел, екзекутивний директор орґанізації, що діє під скороченою назвою КАРЕ і займається пересиланням і доручуванням харчових посилок з Америки для скитальців в Европі, виїхав кораблем Квін Мері в Европу, щоб там наладити справну доставу посилок. Ґен. Гаскел каже, що впродовж останніх трьох місяців орґанізація КАРЕ вислала в Европу 400,000 посилок по 30 фунтів з харчами до 11 країв. Досі не вдалося ще дійти до порозуміння з Советами в справі пересилання пакунків до громадян в тому краю.

БРАЗИЛІЯ ОРҐАНІЗУЄ ФРОНТ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

З Монтевідео, в Уруґваю, наспіли вісти, що в Бразилії прийшло до порозуміння між двома головними партіями, а це між партією Соціяльних демократів і Національних Демократів для виказання єдности в бразилійській політиці і для піднесення її престіжу заграницею після недавніх виборів. Із орґанізації національної єдности виключено комуністів, речник яких недавно прилюдно заявив, що вони станутъ по стороні Советів на випадок війни. Провідником руху за національну єдність є міністер війни в кабінеті президента Дутри, ґенерал Ґоес Монтейро.

НАПРУЖЕННЯ МІЖ АМЕРИКОЮ Й СОВЄТАМИ ЗАГРОЗОЮ МИРА В КИТАЮ.

Сомнер Велес, бувший підсекретар стейту, висловив у своїй промові по радіо погляд, що теперішне напруження між Советами й Злученими Державами є перешкодою до замирення націоналістів і комуністів в Китаю. Обі ці партії ведуть там громадянську війну і всякі спроби до замирення тиму невдалися, що комуністи стоять під впливом Советів.

Генерал де Ґоль домагається Франко-Британського союзу

Генерал де Ґоль, керівник французької визвольної боротьби за час німецької окупації і здогадний майбутній керівник французької політики, виголосив в Парижі знаменну промову, в якій домагався тісного союзу між Францією та Великою Британією. Він говорив про два „нові світи", Америку та Советський Союз і заявив, що тільки тісний союз та співпраця між країнами „старого світу", представниками якого являються власне Франція та Велика Британія, зможуть вдержати політичну рівновагу між цими двома новими великодержавами. Американська преса підкреслює велике значення промови де Ґоля.

ДЕНЬ ЧЕРВОНОЇ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОЇ ФЛОТИ.

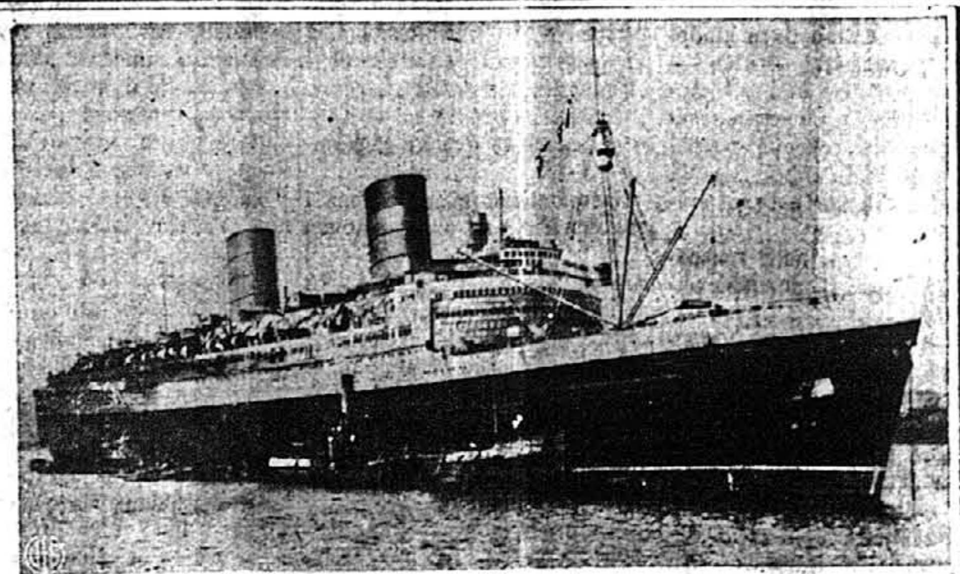
В неділю 28. липня в Советському Союзі обходили День червоної військови-морської фльоти і з тої нагоди відбулися в країні різні маніфестації і виголошено цілий ряд промов. Віцеадмірал Абанкін, промовляючи на зібранні старшин червоної армії та фльоти, м. і. заявив, що Советський Союз ніколи не мав і не має претенсій панувати над усіми морями та океанами, але він, як велика морська потуга має свої державні інтереси на морях і тому буде їх оборняти. Советський Союз, згідно з твердженням Абанкіна, буде продовжувати розбудову та збільшувати силу червоної фльоти в „інтересі безпеки і незалежності".

АЛЬБАНІЯ — ВАСАЛЬНА ДЕРЖАВА СОВЄТІВ.

Американські повідомлення з Риму доносять про підозріле зацікавлення Советського Союзу Альбанією та про советську „допомогу" цій країні. Протягом останнього пів року Советський Союз укріплює побережжя Альбанії, головно острів Сасено, Валонський залив та порт Дураццо. Укріплювані простори є замкнені для доступу населення. Спостеріґачі твердять, що Альбанія перемінилася в сто-відсоткову комуністичну країну, в якій знесено приватну власність, внеліміновано духовенство, в якій не існує особиста свобода та в якій змілітаризовано ціле життя. Від кінця 1944 р. по червень біжучого року опанований Москвою альбанський уряд премієра Енвера Гокші заарештував біля 15 тисяч осіб а біля три тисяч осіб, між ними 12 католицьких духовних, були розстріляні. Як зважити, що Альбанія має тільки біля міліона населення, то відсоток заарештованих і розстріляних є дуже високий. До Альбанії прибувають щораз нові ґрупи советських військових старшин, а укріплення переводять теж советські військові спеціялісти. Ціле господарське і культурне життя країни находиться під абсолютною контролею і впливом Советського Союзу.

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР УНРРА В ЮГОСЛАВІЇ.

Після своїх відвідин в Італії, ґенеральний директор УНРРА Ля Ґвардія відбув поїздку по Югославії. В місцевості Спалято він зустрівся з премієром Тітом та разом з ним відвідав кілька місцевостей, які найбільш потерпіли від війни.

ЗНОВУ НАЙБІЛЬШИЙ КОРАБЕЛЬ. — Найбільший перед війною пасажирський корабель „Квін Елизабет" перейшов віднову в варстатах у Ливерпул, в Англії, для підняття подорожного руху. На місце сірої военної краски прийшла чорна й червона. Щоби помалювати 1,000,000 квадратових стіп її поверхні, треба було зужити 30 тон краски.

ПОЧАЛАСЯ МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ПАРИЖІ

Дня 29. липня почалася в Парижі мирова конференція 21 европейських держав. В конференції беруть участь чотири великі потуги: Злучені Держави Америки, Велика Британія, Советська Росія та Франція. Інші держави: Австралія, Бельґія, Бразилія, Білоруська ССР, Канада, Китай, Чехословаччина, Етіопія, Греція, Індія, Голяндія, Нова Заляндія, Норвеґія, Польща, Південно-Африканська Унія, Українська ССР. та Югославія. Конференція відбувається в історичному Люксембурґському палаці та почалася в 4-ій годині після полудня інавґураційною промовою французького президента-премієра Жоржа Бідо. Перед відкриттям конференції відбулася зустріч делеґацій чотирьох великодержав. Британську делеґацію очолює сам премієр Атлі, бо міністер закордонних справ Ернест Бевин захворів. Його хвороба не є важка і він мав би долучитися до конференції пізніше. У висліді конференції малосяб заключити мирові договори з Італією, Мадярщиною, Румунією, Болгарією та Фінляндією, які підчас війни були васальними державами Гітлера та брали участь у його війні проти Союзників. Останнє слово в конференції матимуть Злучені Держави, Велика Британія, Советський Союз та Франція, без згоди яких не моглоб перейти жодне рішення, хочби за ним була навіть абсолютна більшість малих держав. Держави, з якими заключиться мировий договір, матимуть право висловити свою думку. Голова американської делеґації, секретар стейту Джеймс Бирнс заявив, що Америка змагатиме до підписання мирових договорів на підставі Атлянтійського Чартеру, який підписали теж усі інші великодержави. Місто Париж має святочний вигляд, а всі готелі переповнені членами делеґацій та кореспондентами.

ТРІЄСТ — КРИТИЧНА ТОЧКА КОНФЕРЕНЦІЇ.

Загально вважається, що мирова конференція в Парижі матиме найбільші труднощі з вирішенням справи Тріесту. Італія і Югославія погрожують, що вони не підпишуть договору, якщо Тріест не прилучиться до їх країн, але теж між представниками чотирьох потуп не має ще повної згоди щодо кінцевого оформлення автономного стану та міжнародньої контролі цеї провінції.

РОЗБІЖНОСТІ ДУМОК В СПРАВІ ДУНАЮ.

Докищо найбільші розбіжності думок між чотирма потугами існують — як повідомляють з Парижа — в справі Дунаю. В повідомленнях говориться, що між Советами і Західними Союзниками є цілком протилежні думки щодо організації праці та мирних відносин між поодинокими державами майбутньої нової Европи, тому що Советський Союз домагається в усіх цих справах домінуючого становища.

ПАЛЕСТИНА ПРЕДМЕТОМ НАРАД.

Після приїзду до Парижа, британський премієр Атлі та американський секретар стейту Джеймс Бирнс відбули півтора-годинну конференцію, предметом нарад якої була справа Палестини. Премієр Атлі і міністер Бирнс відмовились дати вияснення щодо висліду нарад. Премієр Атлі вернеться правдоподібно в середу до Лондону, щоби відкрити дебати над справою Палестини в британському парламенті. На мирову конференцію в Парижі поїде теж окрема жидівська делеґація вислана Американським Жидівським Комітетом.

ДАЛЬША ПОРАЗКА ЧЕРВОНИХ В КИТАЮ.

З Нанкінґу повідомляють, що урядові війська відкинули червоних на всіх ділянках фронту на південь від залізнодорожної лінії Люнґ-Гай. Урядові війська заняли Тієнчанґ, найбільшу комуністичну базу на північний схід від Нанкінґу. Дальше повідомляється, що національні війська відкинули 30-тисячну комуністичну армію з Гвайін та зайняли Канчуаншанчен, вдираючись глибоко в провінцію Шантунґ.

СОВЄТСЬКА ПОЛІТИКА В АВСТРІЇ.

З Відня повідомляють, що советські окупаційні власті заарештували там д-ра Оскара Вільгайма, головного мужа довіря жидівської власності в Австрії та ще три особи з цеї самої організації й одного урядника міністерства економічного планування. Усім їм закидується спротив проти советської конфіскати жидівського майна. Їм наказано зголоситися в головній советській кватирі і від тоді ніхто їх не бачив. Австрійський уряд задумує зложити відповідний протест.

КІНЦЕВА ФАЗА ПРОЦЕСУ В НОРЕМБЕРЗІ.

На судовому процесі проти головних німецьких военних злочинців у Норемберзі виголошують свої промови обвинувачення прокуратори поодиноких країн. Після промови американського обвинителя, промовляв британський домагаючися найвищої кари для всіх підсудних.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.,

at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

САМОЗРОЗУМІЛІ ОБОВЯЗКИ

Хто прочитає заклик „Голод", написаний українськими скитальцями Відня, той зрозуміє ввесь трагізм, серед якого написаний заклик. Коментарів до нього не треба. Зате треба поширення й поглиблення допомогової акції.

В самих початках цеї акції наше громадянство мало на думці підмогу голодним та бездомним. До цього долучилася потреба ратувати скитальців від насильного відсилання їх до совєтського „раю". Коли Совєтам не вдалося забрати всіх українців в новітній ясир, їх затії пішли в іншім напрямі.

З кінцем минулого тижня ми читали, що большевики виловлюють дальше скитальців у Відні. Треба розуміти, що виловлюють цих, що не є в совєтській зоні, бо інших вони мають під своєю владою. Можливо, що це знову спроба „ловити рибу в каламутній воді", після того, як вони самі закаламутили цю воду тим, що одного дня видали наказ виїхати з своєї частини Відня громадянам Німеччини, а потім цей розпорядок відкликали. Звідси, з Америки, ми не маємо спромоги точно знати, що там діється. Одначе наше споріднення з земляками, що перебувають в оцій полосі, дає нам ключ до зрозуміння небезпеки для них.

Може і справді ми не всилі відвернути від скитальців всього нещастя, яке нависло над їхніми головами. Одначе американські українці ще мають хоч настільки засобів, щоб подати помічну руку го[illegible] пору, коли вже можна купувати й пересилати харчові продукти як одиницям так і комітетам через организацію КАРЕ, до якої належить теж і Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет. Коли донедавна наша поміч з Америки була більше моральною, ніж матеріяльною, то тепер приходить пора на справжню ратункову акцію. У ній повинна взяти участь кожна громада, кожна парохія, кожна організація й кожна одиниця. Обмежень нема, нема й причини до яких небудь непорозумінь, куди й кому поміч посилати.

Наші браття з Бельгії великодушно дякують американським братам за їхню допомогу і прохають, щоб її звернути тепер таким, що її більше потребують. Вони вказують на земляків у Німеччині, Австрії чи в Італії. Це не значить, що українські скитальці в Бельгії ситі, вдягнені, вдоволені. Це лише вказує, що вони розуміють голодного, голого і босого, бо самі це переживають. І тому такий жест з їх сторони, це наче жертва для їхніх братів.

Цей жест це теж вказівка для нас тут, у багатій і вільній Америці. Хайже і в нас відізветься поновно серце для голодного й бездомного брата-сестри! Ніхто не має спромоги знати маєткові обставини наших поодиноких громадян і ніхто не може наказувати їм, скільки вони мають давати на допомогову акцію. Їх сумління має бути вказівкою в цій справі. Коли таке мірило стане підставою нашої допомоги, тоді не буде причини до критики, начеб то ми не сповнили нашого самозрозумілого обовязку супроти наших рідних.

Паризька конференція як підготова до европейської

Европейська війна була наділі війною Німеччини. Послідовно, вперше чергу мир повинен бути заключений між переможними державами й Німеччиною. Міжтим у понеділок, 29. липня, зібралися в Парижі представники 21 інших держав, а нема між ними представників Німеччини. Що більше, в Парижі будуть диктувати представники Чотирьох Потуг, з яких лише Франція представляє Европу, а три інші вважаються поза-европейськими потугами: Совети представляють лише частинно Европу, бо головна їх сила в Азії; Злучені Держави цеж суто не-европейська держава; Велика Британія має лише свій центр на однім з европейських островів; Франція як потуга бере участь в конференції лише за згодою трьох попередніх, тому вона грає більше ролю посередника між іншими потугами, ніж ролю самостійного контрагента.

Зате запрошено на конференцію всіх так званих „сателітів" воєнної Німеччини і їм має бути предложений готовий мировий проєкт, вироблений Чотирьома Потугами. Отже, коли глядіти з цієї точки, то це не буде мирова конференція в такому понятті, яке політичний світ мав досі. Це буде лише спроба осягнути порозуміння в деяких справах Европи, щоб якось посунути справу мира вперед.

На підставі цього, що переговорили досі Великі Потуги, можна ствердити, що порозуміння є компромісом між ними, а не якимсь рішенням на підставі засад Атлянтійського Чартеру, котрий принято в конференції у Сан Франсіско як основу нового ладу у повоєнних часах. Це само вже вказує на можливість змін у майбутності. Колиж узяти під увагу ще суперечні інтереси менших держав, які зїздяться на паризьку конференцію, то сміло можна сказати, що при найближчій нагоді ці держави зроблять спробу змінити постанови конференції.

Вистарчить пригадати на такі суперечні інтереси, які виявилися при обговорюванню приналежности Тріесту і провінції Венеція Джюлія, у якій лежить Тріест. Ні Югославія ні Італія не годяться на плян Великих Потуг створити з Тріесту й околиці окрему міжнародню одиницю, а домагаються прилучення цеї полоси до себе. Обі держави вже тепер пробують силою заняти цю територію і лише присутність в цій околиці англійських та американських збройних сил впливає на збереження миру. А вже справжній Гордійський узол представляють Балканські держави, бо деякі з них найшлися під виключним впливом Советів, а інші — в першу чергу Греція — під впливом Англії. Значиться, що суперечні інтереси сателітів сплітаються тут тісно з суперечними інтересами Великих Потуг, а це ще більше ускладнює справу мира.

Щойно, як би так вдалося наладнати непорозуміння в справі держав сателітів, може прийти черга на загальну европейську мирову конференцію. Тоді саме прийде на чергу справа Німеччини і вирівнання інших непорозумінь, які тепер лише загласкується.

Успіх українського мистецтва в Европі

У Баден-Бадені, осідку французької окупаційної влади в Німеччині, відкрито 1. червня заходами УНРРА велику виставку мистецької творчости народів, якими опікується УНРРА. Виставка відбулася в репрезентативному п о м і щ е н н і т. зв. Зимового Саду в Курґавзі, під патронатом ген. Кеніґа, шефа французької окупації на Німеччину. В почесному комітеті було багато інших високих достойників. Сама орґанізація виставки лежала в руках комітету в складі полк. А. Томасе, д-ра Бастіянена й панни Марісаль із Фрайбурґу, „тім 206".

Участь на виставці брали всі прибалтійські народи. Серед їхніх мистців є першорядні, як Йонінас і Каспліюс у литовців; Аннус, Якельзінс і Кальміше у латишів; Віїральт у естонців. Зате дуже слабо репрезентовані, поляки, які свого відділу належно не приготовили і внаслідок цього виставили тільки 8 творів і то третьорядних.

Загальну увагу привертав відділ український (зорґанізований мистцем Горинським і д-ром Яримовичем, при допомозі Ц.У.У.Е.). Там крім великої збірки народнього мистецтва (килими, вишивки, гаптовання, різьба й мистецькі вироби таборовиків), можна було бачити хоч невеличку, але першорядну збірку малярства, різьби й графіки. Від авторів або з приватних збірок зібрано там твори м. ін. таких мистців, як Новаківський, Бутович, Гоцій, Кміт, Козак, Ласовський, Литвиненко, Мухин, Павлусь та ін. Генерал Лянкшю, шеф УНРРА на французьку окупаційну зону, протягом двох перших днів виставки тричі приходив оглядати український відділ.

Зважаючи на успіх виставки, її на прикінці червня мали перевезти до Парижа, водночас нею зацікавився й Лондон.

Враження глядача виставки як цілости таке, що в українському відділі мистецтво найбільше національне своїм характером і водночас цілком модерне, сьогочасне, в ритмі загального розвитку світового мистецтва. Цієї своєрідности менше або й зовсім не почувається в балтійців і поляків, які не перебороли інтернаціональних впливів і не переробили їх так ґрунтовно, як щось своє власне, як це бачимо в мистців українських. І це саме й творить оригінальність українського відділу.

Слід ще зазначити, що український відділ подано без будь-якого агітаційного баласту: книжок, альбомів, фотографій. Мистецтво говорить само за себе і говорить досить виразно, щоб дати уявлення про нашу культуру.

Глядач.

Микола Чубатий.

Нова республика Филипини

В дні 4. липня 1946, себто в дні державного американського Свята Незалежности, на Далекім Сході відбулася знаменна подія. В столиці дотеперішньої американської автономної посілости Филипини в присутності уряду тої країни, в присутності найвищих представників дотеперішньої американської влади та дипльоматичних представників чужих держав, відбулося велике торжество.

В гарний погідний день, після відчитання грамоти президента Злучених Держав Гари Трумана, якою він виконував давну постанову американського конгресу дати Филипинам в 1946. р. самостійність, американський зоряний прапор, прапор найсильнішої держави на світі, зїхав з мащту надолину, а рівночасно на вершок мащту підтягнули пасмистий прапор зі сходячим сонцем нової самостійної республики.

Сталося то зовсім добровільно, в присутности представників дотеперішньої американської влади та влади нової вже самостійної держави. На тих торжествах промовляв генерал МекАртур, колишній командант американської залоги та оборонець Филипин. Відомі, місцевості Батаан, Корехідор, записані як місця героїзму американської армії та місця її терпінь. Це побоевища на території саме тої держави, владу якої Злучені Держави тепер добровільно передали в руки її мешканців.

Филипини це ґрупа островів подібна до Японії та положена на полудне від Японії напроти східнього побережжя Азії. Острови Филипини відкрив 1522 року еспанець Магелян. Кількадесять літ пізніше їх завоювали еспанці та поширили там католицьку віру, разом з еспанською мовою, яка стала мовою цивілізованих людей на цих островах. Филипини належали до Еспанії понад триста років і щойно в еспансько-американській війні (1898) їх здобули американці, одначе, заключуючи мир, заплатили за них еспанцям.

Числячися з окремою католицько-еспанською культурою народу та його бажанням бути самостійним, американський конґрес ухвалив закон, що Филипини в році 1946 стануть окремою державою з власною конституцією, що й сталося дня 4. липня 1946.

Конституція Филипинської республики дуже подібна до американської, з президентом на чолі та з конґресом зложеним з двох палат — сенату та палати репрезентантів. Найвищий суд Филипин зовсім подібний до Найвищого Суду Злучених Держав.

Филипини це середньо-велика держава в порівнанні з европейськими державами. Вона простором та населенням рівна Югославії. Населення живе в першу чергу з тропікального рільництва, при чім найважнішим продуктом є цукор та кокосовий олій. Вивіз тих продуктів майже всеціло йде до Америки, тому Филипини з конечності здані на тісні торговельні взаємини з нею.

Республика Филипини мала це щастя, що вчасі наступу японців на азійський схід вона була частиною американського камонвелту. Вся оборона спала тому на Америку, яка теж понесла там перші болючі втрати. Одначе теж відвойовання Филипин спало на Америку. Тому цей нарід справді може свою самостійність вважати дарунком шляхетного американського народу. Негайно після звільнення Филипин зпід японської окупації відбулися вибори президента в зовсім оправедливий та демократичний спосіб, при чому президентом вийшов противник дотеперішнього діючого віцепрезидента Осмени. Отже переміг опозиційний кандидат Мануель Роксас. Злучені Держави не тільки не домагалися нічого за звільнення країни з окупації, але ще й поплатили шкоди спричинені воєнними діланнями. Новий президент, перебираючи перевів доволі основну чистку в адміністрації та в судівництві, числячися з волею конґресу. Тим способом на далекім азійськім Сході реалізується правдива демократія, республика правлена з волі більшости населення, без вмішування дотеперішнього протектора — Америки.

Усамостійнення Филипин не є надто великою подією у міжнародньому житті, бо річ природна, що відносно мала держава Филипини не є всилі відгравати великої ролі у міжнародньому житті. Одначе ця подія це немов символ, це взір поступовання двох державних системів, що на них світ нині поділений, — системи демократичних держав та держав під домінуванням Советів. Демократична Америка добровільно унезалежнює свою дотеперішню кольонію, вволяючи волю місцевого населення. Советська Росія, представник диктаторського комуністичного режіму, як хижак кидається на сусідні народи. Підступом та насиллям накидає їм зненавиджену владу Советів, виразно проти волі населення.

Самостійні Филипини в совєтській системі є річчю прямо не до подумання. Це інша система, що коренем своїм сягає у нетри середнеазійського континенту з його сатрапіями та насильством. Америка це дитина західньо-европейської християнської цивілізації. Ось тут корінь різниці.

Стареча пенсія виплачується незалежно від інших обеспечень

Робітники, які покидають працю в 65 році життя і йдуть на пенсію, яку дістають від компанії, де вони працювали, мають право теж до виплати підмоги із фонду Суспільної Забеспеки („Сошел Секюриті"), як про це оповістив Вилйем Дж. Арнолд, управитель Бюра Сошел Секюриті з Ню Джерзі. Він дає таке пояснення:

Коли робітник має всі вимоги, щоб дістати старечу пенсію на підставі закону про Суспільну Забеспеку, то він має право до такої пенсії без огляду на те, чи він дістає виплати з інших фондів, чи має які ощадности або маєток в землі чи в домах. Виплата обеспечення на старість іде з цих грошей, які робітникові відтягали при виплаті з його заробітків і складали на старечу пенсію.

Отже кожний робітник, який має 65 літ життя чи більше і перестає працювати, хоч би навіть лише на час, повинен негайно засягнути інформацій, чи йому належиться стареча пенсія, чи ні. На це є відповідні бюра по місцевостях. Там скажуть такому робітникові, чи він уже має право до виплати обеспечень, а як не має, то йому скажуть, як довго ще має ждати, щоб дістати пенсію.

Управитель бюра п. Арнолд каже, що робітник по 65 році життя може діставати старечу пенсію, колиб навіть не перестав працювати раз на все. Таку пенсію може діставати робітник вчасі безробіття, коли є хворий, коли дістає платню нижчу ніж $15,00 тижнево, або коли має роботу, яка не підходить під правила про „Сошел Секюриті". Коли робітник по році 65 піде до роботи, яка покривається з законом про таке обеспечення, тоді йому стримають виплату пенсії на час роботи, а дадуть опісля знову, коли він перестане працювати. Коли робітник має жінку і вона має 65 літ життя, тоді й вона дістає старечу пенсію в тім самім часі, коли дістає її чоловік.

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильоґії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

18)

— Надання прав народам тісніше їх з Росією звяже. Подумайте, що за силу уявлялиб з себе така Білорусь, Литвія чи Естонія від Росії відорвавшися? . Проіснувалиб доти, поки знов війна не вибухлаб: не малиб ніякогісенького значіння. Знов же, — від матери діти не відходять, лише від мачухи.

— Ну, а Україна? . Цеж пятнадцять густо заселених провінцій! — Охранник уставився на Паволоцького очима.

— Ще не один десяток літ треба українців трохи культивувати, — Паволоцький відповідав виминаючо. Не хотів співрозмовника дразнити. Не уникло його уваги, що при вимові слова „Україна" очи охранника мимохіть ставали колючими, хоча про інші краї говорив зовсім байдужо.

— Ну, а як вже культивуєте, тоді, що? . . Відорветеся від Росії? .

— Я міг би на це питання не відповідати. . Україна ще не відділюється, і ваше питання щонайменше передчасне!

— А все таки? . —охранник допитувався.

— Я не оправдую панування одної народности над другою. — сказав Паволоцький твердо. —Отже. .

— Отже? . . —

— Ніяка в світі сила не вдержить у насильному зєднанні народу, що схоче творити свій власний суверенітет.

— Так? . Стало бути відорветеся, розчлените Росію, — голос охранника ставав шорстким. — Ну, а ви персонально? Адже ви ґенерал російської а не якої іншої імперії. По котрій стороні ви тоді станете?

— Я українець, пане ґенерале! Цієї заяви вам повинно вистарчити!

— Тобто, по стороні України станете? . —ловив Паволоцького охранник на слові.

— Я того не сказав. . Але, щоб нашу розмову не зводити на політичну балаканину, скажу — так! .

— Покинемо про те! . Занадто дражливе питання. . Та й ваша Україна ще не відділюється! — господар змінив тему розмови. —Ви як дого в Петрограді побудете? .

— Залежатиме від вашої установи, ґенерале. .

— Зголоситеся ще раз, у завтра. Нічого певного не можу вам сказати. Ваша кандидатура буде предложена на рішення воєнного міністра і государя імператора. Його імператорська величність прибуде завтра зо Ставки Верховного Головнокомандуючого.

Паволоцький відсалютував і вийшов. Ґенерал охрани почав кудись телефонувати. При світлі вуличних ліхтарів, ідучи до гостинниці, завважав Паволоцький густіші гурти робітників. Десь не десь попадалися студентські шинелі. Пригадував ідучи, що був з жандармом занадто отвертий, висловлявся зовсім необережно. „За такі вислови державну зраду раз два можуть причепити! . Добре, як його слів хтось укритий не записував. Але могло бути й так, що кожне його слово занесене на папір: охранка на все здібна. Всеж, . арешт виключений, адже він ґенерал, з високими бойовими ордерами. Скандал був би завеликий! Охранник може й не робитиме вжитку з розмови, він також ґенерал, має якесь почуття військової гідности. Крім того, це була приватна розмова . . Як би воно не було, за отверту розмову не каявся! . Нехай ті панове на верхах знають, що про Україну думає не одна пивільна інтеліґенція...

Підїхавши до гостинниці доглянув двох типів, двійняків тих, що їх бачив на подвірї охранки по манерам. На них навіть не глипнувши пройшов по коридору до своєї кімнати. З заглиблення в корідорі йому на зустріч вийшла служниця, старша вже жінка. Видно його піджидала. З острахом в голосі і очах повідомила:

— У вас був тут трус, пане воянний. .

— Ревізія? . Чи ж може бути? .

— Еґеж! . Двох жандармів і якійсь цивільний пан. .

Занепокоєний увійшов у кімнату. Справді, хтось у його неприявности поводився надто без церемоній, не постарався заховати сліди ревізії. Поперекидано подушки на кріслах, заглядано під матрац, покинено на ліжку валізку.

— Ото, чи не попався в лапку; — подумав собі. Як і завжди, перед небеспекою витворився у нього підненено —веселий настрій. Безжурно подзвонив, зїв принесену до кімнати вечерю. Щоб не перейматися думками про можливість арешту—пішов до поблизького кіна. Шпик з вулиці назирцем пішов за ним. Другий кликнув дорожкаря, того самого дідка, Паволоцьким найнятого, й десь швидко поїхав.

(Дальше буде).

ГОЛОД...

Голод — не пан — підшептує нам, українським збігцям, засудженим долею на проживання у Відні, звернутись до наших Братів за Океаном, прохаючи допомоги. Латані, збруджені лахмани, що висять на кістяку, поволоченому шкірою — ось що залишилось з нас. Руїна людини серед руїн міста. Це ніхто інший, тільки ми, діти землі Володимира Великого, Ярослава Мудрого, володарів „медом і млеком" пливучих земель, прогнані із ланів своїх батьків, переходять, як Данте, пекло за життя.

Гей, Преславний наш Несторе, воскресни на хвилю та запиши у свій літопис ці жахливі переживання народу з датою 1939—1947... який безвинно, а то й безборонно зносити їх мусить!..

Шість літ наїзниками голоджені українці, в сьомому році важко голодуючі, ратуючись перед маревом голодової смерти, потягнулись деякі в табори, заготовлювані добродійними американськими товариствами. В тих таборах знайдете і вірла карпатських верхів, нашого гуцула, і сокола знад срібнолентого Сяну, лемка, і журавля з пшеничного степу, подоляка, та усіх інших сіромах. За їхнім „кру!... кру!... кру!..." не могли потягнути усі. Деякі, зневолені обставинами, остались на першому етапі у Відні: то дітям шкідливо було б переривати начаті студії, то фізична неміч не переконувала їх до обозного життя, то порожний карманець не покривав видатків на виправу в табор. Тепер уже неможливо дістатись туди, бо не пускають і не приймають на кошт УНРРИ. Але й неможливо жити тут, у Відні. — Це виходить як гіркий жарт, коли на тижневий харчовий приділ дістається в пакетиках, як з аптичної ваги лік, а саме: шість декаграмів товщу, пять дека яйця в порошку, двацять дека гороху, чотирнацять дека муки, одно кільо старих барабол і денно пять чорних булочок, часом два селедці. Про мясо, овочі та городину не чувати; цукор деколи появляється в маленьких пайочках по чотирнацять дека.

Останніми днями австрійське суспільство накинулось на нас усіми способами: і пресою, і публичними вуличними демостраціями та особистою інтервенцією міністра у аліянтських представників, жадаючи виселення нас із Австрії. Усі партії згідно счиняють верeск на нас, закидуючи нам, що через нас голодують вони, бо ми зїдаємо частину харчів, приділюваних їм УНРРА-ю.

Невідрадне життя нам, скитальцям, у Відні! Наші заходи за порятунком у американських адміністративних органів бувають заздно паралізовані інтригами американських поляків, які працюють тут помічними урядовцями в американських урядах.

Усі збігці інших націй отримують тут з „Допомогової Акції УНРРА", а то й від приватних людей харчі і одежу, тільки ми, українці, від нікого нічого, бо ми бездержавний народ, нас ніхто не знає, чи радше не хоче знати, проте нас ненавидять, коли ми підносимо які домагання на право на життя. Нам у Відні невільно і непорадно було б організуватись та творити які ратункові комітети огляду на те, що адміністрація Відня контролюють чотири аліянтські держави, в яких кожна має свій погляд на нас, проте не можемо творити правної одиниці, яка могла би заступатись перед владою за справи громадного гурту.

Ми находимо одну лише дорогу, яка нераз була помічною в наглячих і важких потребах народу та яка — віримо — й тепер нас урятує від голодової смерті. На цій дорозі ми до Вас звертаємося, Браття щасливої країни, в Америці і Канаді, Вас просимо рятунку. Наших прохань не вбираємо в благальні псальми, наша еміграція має одну мельодію, одну пісню, пісню голодного і гнаного.

Не вважаємо себе менше вартісним елементом українського народу, який можна би без жалю полишити на поталу голоду, бо серед оставших у Відні находяться або вже заслужені для народу ветерани, або тугі одиниці молодих, многонадійних, які не то що не принесуть народові ніколи ніде встиду, але й зможуть виявити великовартісні сили народу.

Наша сьогоднішна статистика у Відні виказує приблизно 2,000 голов. В тому числі є 236 студентів університету, 428 учнів нижчих і середніх шкіл, останок становлять: священики, судді, адвокати, вчителі, урядовці, промисловці і ремісники.

Браття! Просимо Вас умильно дати послух нашому голосові тривоги та прихильний Ваш відгук нехай буде новим доказом, що Ваші серця бють одним з нашим живчиком української крови.

Українські скитальці у Відні.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ІНДУСТРІЯЛІЗАЦІЯ ВІДСТАЛИХ РАЙОНІВ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Часто можна чути заяви, що з кінцем цього року в Злучених Державах надзвичайно зросте виробництво. Але мало хто з тих, що роблять подібні заяви думає про те, що навіть в часи найбільшого індустріяльного розвитку, в цій країні є ще такі ізольовані місця — навіть цілі райони — де панує депресія й безробіття. Один з недавних законопроектів в сенаті звернув увагу творців закону на ті відсталі райони. Проте, маючи перед собою інші, голосні, біжучі справи, громадянство не звернуло належної уваги на цей законопроект. А він, як заявив секретар хліборобства Андерсон, є настільки важним, „що навіть дивно, чому ми його не мали на порядку раніше".

Законопроект надає урядові право помагати приватним підприємствам вводити індустріялізацію в „нерозвинутих районах Злучених Держав". Секретар торговлі Волес, який підтримує ті заходи — як також і секретар хліборобства, Андерсон — ділить ті райони на пять головних груп.

До першої групи він зараховує райони, що є переважно сільсько-господарські, де робітників є більше ніж їх потребують місцеві фарми. З поліпшенням харчових умов у світі та з ширшим приміненням машин у господарстві, все більше сільсько - господарських робітників шукатимуть іншої праці. Наприклад, якщо на півдні будуть більше користуватися машинами для збирання бавовни — та іншими новими машинами — то припускають, що за десять літ сільське господарство півдня потребуватиме десь на один мілион робітників менше ніж тепер. Індустріялізація півдня може дати працю і піднести рівень життя населення. Грейт Плейнс є так само хліборобським районом, що чекає на індустріялізацію.

До другої групи належать такі міста, що росли як гриби коли там розбудовано воєнне виробництво. Щоби використати існуючі можливости, фабрики, треба завести інші ділянки виробництва. Такі міста як Прово, в стейті Юта, де є сталівня, міста з фабриками літаків, зброї, а особливо корабле-будівельні, — всі ті міста зі своїми околицями мають перед собою важне завдання, знайти працю для своїх фабрик і робітників.

В третю групу входять такі райони, де здобувають природні багатства. Яскравим прикладом може бути район, що захоплює стейти коло Великих озер. Природні, лісові багатства вичерпуються, нових ділянок виробництва немя. Терплять від вичерпання природних джерел райони в південних Апалачи, де добувають в шахтах вугіль, та почасти бавовняний район.

Четверта група — це ті райони, де певні виробництва зникають завдяки технологічним змінам. Наприклад заміна шовку новим матеріялом — рейоном — поважно відбилась на виробництві шовку.

До останньої, пятої групи належать такі райони, де добробут населення залежить від виробництва якогось одного, або малої кількости, товару. Наприклад, Пантіяк залежить від автомобілевої індустрії, також Флинт; Гренд Репидс, в стейті Мишиген, від виробництва меблів; Гамптон Ровдс, в стейті Вирджінія, від корабле-будівництва. В тих районах до існуючих ділянок виробництва треба додати нові, аби мати більше забезпечення у випадках депресії.

„Як відвідаєте якийсь з тих районів, побачите, що там кожний знає, що бракує праці для всього населення", казав секретар Волес. „Кожний знає, що є потреба в нових ділянках виробництва".

Згідно з законопроектом державні установи мають зібрати потрібні інформації на місцях про природні багатства та про можливости індустріялізації. Ці відомости будуть доступні приватним підприємцям як рівнож і державним. По словам секретаря Волеса цей закон визнає звязок поміж інтересами місцевими з загально-державними й зачіпає інтереси кожного в згаданих районах, від простого робітника до директора банку.

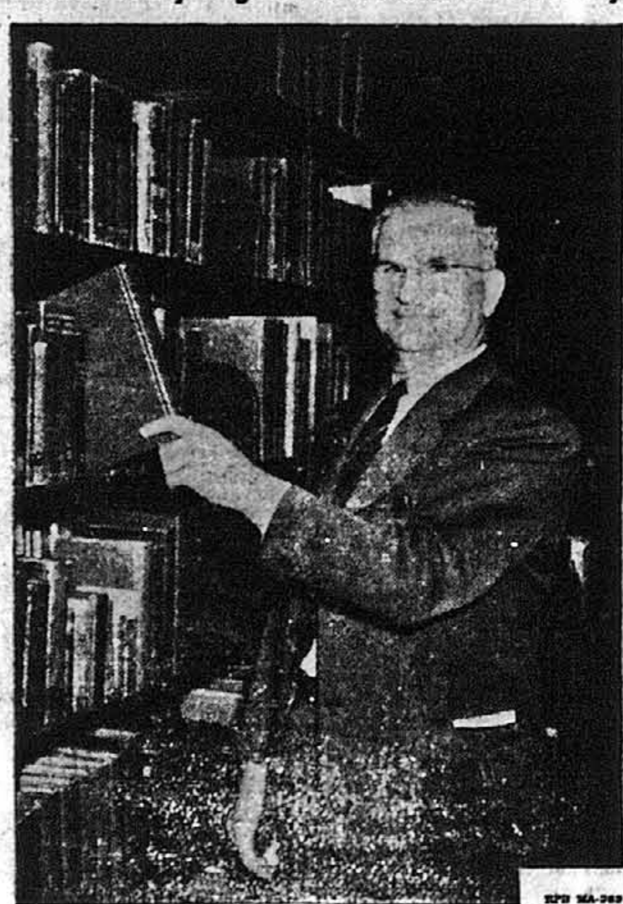
Загальна Рада — ФЛІС.

ДЛЯ НАЛАДНАННЯ ДОПОМОГОВИХ ПЕРЕСИЛОК

Олександер Гінчук, предсідник організації Юнайтед Нейшенс Парсел Сервис, що має приміщення під ч. 67 Вест при 44 вулиці в Ню Йорку, вихав літаком „Стар оф Мадрид" до Базилеї у Швайцарії і до інших европейських міст, щоб там приспішити і удосконалити точне доручення пакунків з харчами, які замовляється в цій фірмі.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Retired Army Regular Celebrates Anniversary

Master Sergeant Morris Swett is shown, as he celebrated his 31st anniversary as librarian of the ... School library at Fort Sill. Sergeant Swett arrived ... 1915, and he wore the uniform of a Regular until his retirement in 19...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКИМ БІЗНЕСМЕНАМ ПІД УВАГУ

Говоритиму про справу, яка повинна була бути вже давно обговорена і переведена в життя. Це — економічна справа, одна з найбільших підстав існування і розвитку всякого народу; це промисл, торгівля, кооперативи, фінансові та асекураційні інституції й т. п.

Українська іміграція в Америці має за собою кільканацять десяток літ перебування на вільній землі. Мали ми тут і далі маємо всякі можливости. Можемо побирати науку у вищих школах, а скінчивши школи стати фармерами чи фабрикантами; можемо отвирати свої власні торгівлі чи торговельні підприємства. Все те нам вільно робити. Та не дуже то користаємо ми із цих благодатей. Більша частина нашого міського населення тяжко працює і проживає з дня на день свій щоденний заробіток без надії на інше й краще завтра. Якаж цьому причина? Причина є одна, загальна. У багатьох з нас немає відваги взятись за свій власний бизнес і старатись його розвинути, 'бо є страх, що вразі потреби немає своєї власної економічної організації, яка моглаб нас підтримати, нам помогти.

Організація економічних інтересів американських українців є не тільки занедбана; українські бизнесмени не зуміли її взагалі створити. Майже в кожному місті, де находяться українські громади, наші бизнесмени пробували організуватись, але чомусь безуспішно. Безуспішно мабуть тому, що наші торгівці і промисловці не могли відразу добачити особистої користи в мітінгах і сходинах бизнесменів. Або може тому, що ініціятори не виложили ясно цілей, які можна би осягнути при помочі такої організації.

Суспільність чи громада не можуть існувати без розвою і упорядкування свойого господарства, своїх економічних інтересів. Нераз приходить нам на думку, чим то жиди зберегли себе до нині як окремий народ, хоч не мають ні своєї держави, ні навіть території. Зберегло їх отже не що інше, а їхня „бизнесова жилка", якої не бракує ні жидівському торгівцеви ,ні професіоналістови, ні звичайному робітникови. Деж вони набули цього бизнесового таланту? Чей же само воно з неба їм не впало! Вони здобули собі це завзятим змаганням у бизнесовому напрямі. Чиж ми не можемо так само робити? Українці, що відважились взятись до бизнесу, назагал сьогодня добре стоять матеріяльно, а деякі доробились навіть гарного майна. Чиж ці, що мали і мають успіх у бизнесі, не повинні би тепер подумати над створенням американської краєвої організації українських бизнесменів? Через таку організацію українські бизнесмени зі всіх кутів Америки моглиби нав'язати між собою контакт; могли би влаштовувати зізди, уладжувати вистави своїх продуктів і в той спосіб діставати безпосередно навіть покупців на свій товар. Моглиб робити великі гуртові замовлення (з великою знижкою для себе) товарів або сирівців, яких потребують. Знов дрібні бизнесмени мали би протектора і „плечі", які помоглиб їм вчасі потреби. Така організація заохочувала би нашу молодь братися до різних бизнесів, а не шукати за „джабами", в котрих часто нема для неї жадної будучности.

Недавно був у „Свободі" мій допис, в котрім я піддавав думку зорганізувати Асекураційне Товариство від Вогню „Фаєр Іншюренс Ко." в Америці. У відповідь на той допис я отримав багато листів з запитами та сугестіями. Майже всі, що писали ті листи, признавали потребу і брак асекураційних, фінансових та інших краєвих українських інституцій в Америці. Та листами чи дописами в газетах таких справ полагодити неможливо. Тому піддаю українським бизнесменам в Америці думку зійтись на наради вчасі „Лейбор Дей" чи пізніше — от так до Пітсбургу, Клівленду або Шікаго, — щоб спільно нарадитись над економічними проблемами, котрі можуть принести багато добра не лише самим бизнесменам, але нам усім.

Надіюсь, що ті американсько - українські бизнесмени, що хотять бачити своїх рідних промисловими - багатими, заберуть в цій справі голос і пороблять кроки, щоби вдало зреалізувати цю ідею, яку неодин з нас носить у своєму серцю, а не знає, як її здійснити.

Роман І. Смук,
2006 Chicago Ave., Chicago, Ill.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. У., Питсбург, Па. — У початках іміграції для заохоти треба було поміщувати в газеті як найбільше імен жертводавців, щоб догоджувати їхній амбіції. З часом самі люди завважали, що їх слава не така велика, бо багато інших людей також мають своє імя в газетах. Отже жертводавці почали розуміти, що треба давати жертву не для слави, а для самої справи. Так і тепер: Як уже раз була згадка про жертву в одній газеті, то поміщування списку імен ще в іншій газеті непотрібне. Така слава буде коштувати газети більше, ніж виносить сама збірка. Треба поширяти між жертводавцями зрозуміння, що виказ імен жертводавців в газеті це наче посвідка, що хтось жертви вислав куди було треба.

Г. К. з Мишиген. — Ви посилаєте до З. У. А. Допомогового Комітету жертву щомісяця і нарікаєте, що звидти не дістаєте ніяких вістей про Вашу родину з краю. Згадуєте при цій нагоді про повіт жовківський, каменецький, про Жовтанці, Батятичі і ін. Коли уряд Злучених Держав не може часом довідатися, що сталося з американцями, які попали під Совєти і нераз треба уживати аж погрози військових командантів в Европі, то як можна надіятися, що наш Допомоговий Комітет матиме силу довідатися щось про Вашу родину? Радимо слідити за вістями в українських газетах про поодинокі повіти й місцевости, а тоді зрозумієте, що могло статися з Вашою родиною.

АДРЕСИ УКРАЇНСЬКИХ ДОПОМОГОВИХ КОМІТЕТІВ В АМЕРИЦІ І В ЕВРОПІ

Злучені Держави Америки: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc., P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Бельгія: Comite Ukrainien de Secours en Belgique, 23, rue de Industrie, Bruxelles, Belgium.

Франція: Service Social Ukrainien, 186, Bd. St. Germain, Paris 6, France.

Англія: 1) Central Ukrainian Relief Bureau, 218 Sussex Gardens, Paddington, London W. 2, England. 2) Ukrainian Relief Committee in Great Britain, 188 Cheetham Hill Road, Manchester 8, England.

Швайцарія: Croix Rouge Ukrainienne, Comite Central a l'Etranger. 1, Place du Grand Mezel, Geneve, Switzerland.

Італія: Comitato Ucraino d'Assistenza ai profughi Ucraini in Italia, Passeggiata del Gianicolo 7, Roma, Italia.

Канада: Ukrainian Canadian Relief Fund, P. O. Box 2136, Winnipeg, Man., Canada.

Аргентина: Comite Ucranio de ayuda a las victimas de guerra, Calle Victoria 676, Buenos Aires, Argentine.

Бразилія: Comite Ucraino de Auxilio as Victimas da Guerra, Rua Martim Afonso No. 381, Curitiba, Parana, Brazil.

ЗАГАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЇ:
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 8, N. Y., U. S. A.
UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE
711 McIntyre Building, Winnipeg, Man., Canada.

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ" І „ЮКРЕЙНІЕН ВІКЛІ"

Як Ви змінюєте адресу, просимо негайно повідомити про це адміністрацію „Свободи". Скоре повідомлення усуває непорозуміння і стримання газети. З повідомленням просимо також висилати 10 центів готівкою або почтовими значками на покриття вироблення нового стенсля. Члени і Читачі з Канади зволять присилати тільки готівку тому, що канадійських почтових значків не можуть вживати.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Українська Повстанська Армія в насвітленні анґлійської ґазети

(Укр. Інф. Служба. Лондон)

„Скотсман" (17. 5.) приносить дуже довгу статтю про УПАрмію від свого празького кореспондента, що був одинокий, або один з немногих дописувачів, яким удалося проникнути в район діяльности українських повстанців на Лемківщині і Холмщині. Головний район діяльности УПА на цім відтинку, це район на північ від польсько-словацького кордону. Загальну кількість оперуючих там віддділів кореспондент обчисляє на 50,000 до 60,000 людей. Є це „добре вимуштровані й добре узброєні вояки в одностроях, що посідають також артилерію... Здається розпоряджають вони й танками і механічним транспортом". Про українських повстанців розсіває ворожа їм пропаґанда чутки, що вони грабують місцеве населення і нищать жидів. Кореспондент заперечує одному й другому. Єдино проти кого повстанці бються на життя і смерть — це комуністи. Говорив він і з місцевим (українським) населенням, яке „зовсім не боїться повстанців"; повстанські відділи не чинять йому нічого злого і нічого силоміць не забирають. Не інакше оповідали про „бандерівців" і розпитувані кореспондентом жиди. Бувають сутички з чеською пограничною сторожою, яка, здається, воліє цих сутичок уникати. Повстанці, при нападі на якесь містечко, перш відтинають його від сполуки зі зовнішнім світом, палять мости, руйнують шляхи і телеґрафічні сполучення. Окружені майже з усіх сторін, представники польської влади в таких випадках воліють заздалегідь вибратися з загроженої місцевости, як це напр. було в Лупкові, який без жадної контракції повстанці тримали в своїх руках впродовж 48 годин. Кореспондент є тої думки, що польські военні відділи, включаючи сюди і поліцію і пограничну сторожу, дуже часто воліють виминати боїв з повстанцями, шукаючи схоронення в безпечніших місцях.

Кореспондент є певний, що — всупереч інакшим чуткам — провід УПАрмією лежить в українських руках, бо вона „провадить ясно визначену українську політику". В зазначенім районі головною ціллю партизанів є перешкодити насильному переселенні українського населення на схід від лінії Курзона, з теренів, на яких це населення осіло з діда-прадіда. Коли це не завжди вдається і людність якогось села покидає його під примусом, повстанці часто з самими селянами палять те село, щоб не дісталося воно польським кольоністам. Всупереч фантастичним відомостям, кореспондент твердить, що величезна більшість населення тої смуги — це українці.

„Повстанці ширять вістки, що ми стоїмо напередодні нової війни та що в цім випадку вони очевидно зміцнять свою протикомуністичну акцію. Про повстанців оповідають, що вони послуговуються анґлійською зброєю, що — пише кореспондент — не виключене, бо підчас війни в тих околицях скидалося багацько анґлійської зброї".

Польська адміністрація в цім краю не має ніякої підтримки з боку населення, твердить згадана ґазета.

ЖАРТИ

„Приятель".

Поліція в Портленд, в стейті Ореґон, дістала такий лист: „Ваш сусід, що живе в домі таки побіч Вашої стації, це драб і злодюга. Його треба поставити під суд. Останньої ночі я розбив його огнетравалу касу і знаєте, що я побачив? — Підроблені поліційні документи! Приятель".

Хто винен?

— Здається мені — каже суддя до обвинуваченого — що впродовж останніх 20 літ я бачив вас часто в цім суді.

— А щож я тому винен, що пан суддя не дістав вищого становища!

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ҐРУПА: ЛИСТИ ДО:

2352. Морикіт Михайла з с. Надорожна, Товмач, від Морикіт Федора.

Федорчук Михайла і знайомих з с. Надорожна, Товмач, від Богайчук Івана.

2353. До рідних і знайомих з с. Іспас, Коломия, від учителя Шинкарук Михайла.

2354. Чепурка Василя і Івана, Четирбок Микола від Четирбок Франка.

2355 Ґедза Федора з с. Гребенів, Стрий, від Голомша Зенона.

2356. Пірко Миколи і Івана з с. Волошенова, Самбір, від Пірко Івана.

2357. Нисевич Дмитра з с. Добра Шлях., Сянік, від Прициняк Івана.

2358. Шиманська Анастазії з с. Пуків, Рогатин, від Баглай Петра і Сліпенький Святослава.

2359. Пилатюк Олекси з с. Нагірнянка, Бучач, від Луців Кирила.

2360. Рочковська Теклі з с. Бизбруди, Золочів, від Приславський Петра.

2361. Величко Марії з с. Большевець, Рогатин, від Величко Василя.

2363. Коніцька Анни від Савчук Михайла, син Марії.

2365. Бугила Анни і Катерини з с. Потутори, Бережани, від Канюка Івана.

236. Фіруто Анни від Бабій Евстахія.

2368. Кінаш Миколи з с. Голендра, Підгайці, від Кінаш Ілярія.

2369. Процик Юліян від Процик Володимира з с. Грималова, Тернопіль.

2370. Омельченко Олександра з Маріюполя від Омельченко Василя.

2372. Крук Кирила від Доманський Еміля з с. Товщів, Львів.

2373. Ірас Івана, Наливайко Миколая від Ірас Михайла з с. Ясениця-Замкова, Турка.

2374. Прихідняк Степана від Голубець Дмитра з с. Коростенка, Добромиль.

2376. Луць-Кригіль Анни з Росільної, Станиславів, від Конопка Клари.

2377. Ницько Михайла і Ольги від Ницько Мирослава.

2378. Крамар Василя з с. Григорова, Бучач, від Крамар Володимира.

2379. Дицьо Григорія і Василя, Білецька Анни від Дицьо Степана (ур. у Вілмінґтон).

2380. Савчук Михайла з с. Пукасівці, Токарський Степана, Гусак Андрія, Чабак Пилипа і Павла (три останні з с. Залуква, Галич, а тепер в Арґентині) від Лисак Антона.

2381. Петляр Петра з с. Гаї Ростоцькі від Квасніцький Івана.

2382. Ковач Василя, Продан Марії, Міхал Василів, Гриньо Марії з с. Чумальова, Карп. Україна, від Продан Терезії.

2383. Кузьма Марії, Вишневська Анастазії від Гембора (Гірпак) Параньки.

2384. Пітула Теодора з с. Лівчиці, Жидачів, від Салдан Гната.

Яців Гриня, Петра, Сеня і Асафата з с. Верчана, Стрий, від Яців (Кавшан) Катерини.

2385. Іванів Максима і Йосафата з с. Гумниська, Камінка Струмилова, від Яськів Василя.

2386. До кузинів з с. Павшівка, Чортків, від Кубінський Степана.

2387. Сабрига Марії з с. Бортків, Золочів, Смолінська Еви від Вультанець Семена.

2388. Теремецький Дасила з Полтави від Теремецький Андрія.

2389. Кудрик Степана, Йопик Марії (Тимкович) від Йовик Григорія з Радехівщини.

2390. Ривак Данька з с. Торки, Перемишль, від Ривак Анни, Степана і Василя.

2391. Лисовська Марії, Боровець Ілька від Боровець Петра з с. Люблинця, Лубачів.

2392. Йосиф від Стецко Анни.

2393. Милешко Михайла (Полтава) від Ганус Івана.

2394. Велетейчик Й. від д-ра Мучій Теодора з с. Куткора, Золочів.

2395. Владика Марії (Баран) з с. Бикова, Самбір, від Горак Марії з Перемишля.

2396. Кльоц Степана з с. Юзефівка, Тернопіль, ві Кльоц Станислава.

Теремецький Данила від Теремецький Олександра.

До односельчан з с. Росоховиця, Підгайці, від Онуфрів Михайла.

2397. Денис Матрони від Ярош Івана з с. Мігови і Великого.

Церковник Михайла від Церковник Івана з с. Великого.

2398. Орищин Івана зі Словіти, Перемишляни, від Кузьма Михайла.

2399. Воротняк Дмитра і Миколи з с. Тюдева, Косів, від Скульчук Петра.

2400. Даньо Антона, Кундза Еви від Даньо Петра.

2401. Козяр Андрія з Колодіївки, Скалат, Крапця Ольги і Василя з с. Жеребки Королівські, Скалат, від Береза Павла.

2402. Деконський Степана, Фолін Василя від Шішко Катерини (Єссен).

2403. Соха Петра, Михайла і Тараса від Соха Ілька з с. Дмитре, Львів.

2404. Кривенька Параски Антонівни з с. Павлівка, Умань, Кривенько Дмитра від Кривенька-Любченко Ольги.

2405. Процик Йосифа і Павлини (Рісна) від Грицай Теклі (Киця) з с. Залісе, Золочів.

2406. Мись Василя і Анни від Гладун Марії (Тиблючинська) з Бродів.

2407. Терновська Параска від Дмитрошин Марії з Турянського, Сянік.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах, просимо, конечно подавати групу і число.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

"AS OLD AS HIS ARTERIES"

ONE way to postpone growing old is to watch out for the conditions which bring on the diseases of old age.

You are as old as your arteries, but you can keep them young in many ways. Infections of the teeth, tonsils, sinuses, a poorly functioning gastrointestinal tract, overindulgence in tobacco, alcohol and food, and obesity all contribute to an early hardening of the arterial system. Chronic infections in the body should be eliminated wherever possible.

The arteries are pipe lines from the heart to the tissues and organs of the body, and they tend to harden as a person reaches middle age. This hardening occurs in the lining and muscular coat by deposits of lime salts and fiber within these tissues. This makes the blood vessels less elastic, and in severe cases, may block the flow of blood in these vessels.

Hardening of the arteries, or arteriosclerosis, may take place in only one set of arteries. It may affect those of the brain, producing loss of memory, dizziness and mental changes. Those to the kidney blood vessels may lead to Bright's disease, to the pancreas, diabetes. Angina pectoris may follow if the arteries to the heart become calcified.

Avoidance of infection is thus one way of keeping those arteries young. Another way is to avoid anxiety, worry, prolonged nervous tension . . . for these things raise the blood pressure, and to meet the rising pressure the arteries, in sheer self protection, must become harder. When centenarians tell you that the secret of long life is peace of mind they are uttering a profound scientific fact.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯКСЛІД ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

ПОШУКУЮТЬ

Особи чи установи, що знають адресу згл. про долю п.п.: Данила Садівничого, д-ра Миколу Масюкевича, д-ра Долита Оленчина, Петра Кожевникова та Миколи Скрипника, прошу віднисати по адресі:

Dr. M. MILKO
c/o Asiatic Yeast Works, Ltd.
137 Canton Road, Shanghai

ВАСИЛЬ СОЛОНИНКА
що походить з Довжанки, повіт Тернопіль, тепер є в Тиролю, пошукує **ГРИЦЯ БАКУНЕНКА**, шкільного товариша, **ВАСИЛЯ СИТНИКА, ВОЛОДИМИРА РУДОГО, ВІРИ ЯВОРСЬКОЇ-ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ** з Токів коло Підволочиськ, та всіх кревних і знайомих з села Довжанки. Писати: 147,-

WASYL SOLONYNKA
Seefed in Tyrol
"Seelos" Wetterstein Str. 226
Austria
або ПЕТРО СОРОКОЛІТ
261 Vermont Ave., Irvington, N. J.

Пошукує **ІВАН РИҐА „САВКІВ"** брата **ГРИГОРІЯ** і сестру **ЕВУ РИҐА „САВКІВ"** з села Поріче Любінське, повіт Городок Ягейлонський, Галичина. Григорій і Ева є в Америці від 1911 року. Хто би про них знав, або вони самі, прошу написати на адресу: 147-

JOHN RYGA,
177 Niagara Street
St. Catherines, Ont., Canada

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

ТАРЗАН, ч. 1421. Повітряна дорога в джунглях.

AND SO TAVA LED THE GIANT APE-MAN UNTIL THE JUNGLE BECAME AN IMPENETRABLE TANGLE.

THEN TARZAN SWUNG THE BOY UP TO HIS SHOULDERS, AND FOLLOWING HIS DIRECTIONS SPED TO THE VILLAGE.

AS THEY APPROACHED THEY SAW THAT THE WHOLE TRIBE SEETHED WITH EXCITEMENT.

WALKING BOLDLY UP TO THE CHIEF, TARZAN DEMANDED: "WHO ARE THESE MEN AND WHAT ARE THEY DOING HERE?"

І так Тава став провідником для велитня малпо-чоловіка, аж доки джунглі стали непрохідною гущавиною.

В цьому місці Тарзан висадив хлопця на своє плече і пішов за його вказівками, щоб добитися до села.

Коли вони зближалися, завважили, що ціле племя кипіло з обурення.

Тарзан приблизився відважно до начальника й запитався: „Хто це оці люди і що вони тут роблять?"